

Bruxelles, 4. lipnja 2020.
(OR. en)

8575/20

SPORT 18
EDUC 245
SOC 390
SUSTDEV 67
EMPL 308

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	8121/20
Predmet:	Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, naslovljeni „Osnaživanje trenera povećanjem mogućnosti za stjecanje vještina i kompetencija”

Za delegacije se u prilogu nalaze zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, pod naslovom „Osnaživanje trenera povećanjem mogućnosti za stjecanje vještina i kompetencija”, koje je Vijeće 4. lipnja 2020. odobrilo pisanim postupkom, u skladu s člankom 12. stavkom 1. prvim podstavkom Poslovnika Vijeća i člankom 1. Odluke Vijeća 2020/556.

Zaključci će u skladu s odlukom Odbora stalnih predstavnika od 27. svibnja 2020. biti proslijeđeni na objavu u Službenom listu.

Osnaživanje trenera povećanjem mogućnosti za stjecanje vještina i kompetencija

– Zaključci Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća –

VIJEĆE I PREDSTAVNICI VLADA DRŽAVA ČLANICA, KOJI SU SE SASTALI U OKVIRU VIJEĆA,

PREPOZNAJU DA:

1. Sport je zahvaljujući svojoj socijalnoj i društvenoj dimenziji prepoznat kao važan alat za zdravlje, obrazovanje, razvoj vještina, promicanje vrijednosti i socijalne uključenosti, a zahvaljujući zapošljavanju i volonterskim aktivnostima ima važnu društvenu i gospodarsku vrijednost.
2. Treniranje, bez obzira na to provode li ga volonteri ili zaposleni ili samozaposleni treneri, ima znatan utjecaj na sportaše i sudionike u sportu i u smislu procesa njihova neposrednog treniranja i učenja i u smislu njihova osobnog razvoja.
3. Treneri mogu doprinijeti rješavanju društvenih izazova povezanih s tjelesnom aktivnošću i dobrobiti, olakšati stjecanje socijalnih i drugih ključnih vještina, promicati pošteno postupanje i zagovarati etičke vrijednosti među svim članovima društva. To posebno dolazi do izražaja u vremenima zdravstvenih kriza, kao što je pandemija bolesti COVID-19.

4. U području sporta posjedovanje vještina i kompetencija ključno je za osobno ispunjenje, zapošljivost i profesionalni razvoj svih trenera kako bi bili spremni uspješno odgovoriti na različite izazove s kojima se suočavaju u svakodnevnom radu, kao i na rastuća očekivanja društva. To je jednako važno i za osiguravanje sigurnosti sportaša i sudionika u sportu, održavanje motivacije sudionika za zdrav i aktivan način života, razvijanje njihovih vještina i kompetencija te promicanje vrijednosti sporta. Treneri s odgovarajućim vještinama i kompetencijama mogu doprinijeti razvoju strukturiranijeg okvira za tjelesnu aktivnost i sportski sektor.
5. U Planu rada Europske unije u području sporta (2017. – 2020.)¹ sport i društvo, a posebno uloga trenera i važnost njihovih kvalifikacija i kompetencija, prepoznati su kao jedna od prioritetnih tema za suradnju EU-a u području sporta.
6. U Preporuci Vijeća od 22. svibnja 2018. o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje² ističe se da se potporom koja se pruža ljudima diljem Europe u stjecanju vještina i kompetencija potrebnih za osobno ispunjenje, zdravlje, zapošljivost i socijalnu uključenost doprinosi jačanju otpornosti Europe u doba brzih i korjenitih promjena.
7. U Međunarodnoj povelji o tjelesnom odgoju, tjelesnoj aktivnosti i sportu³ naglašava se da sve osoblje koje preuzima profesionalnu odgovornost za tjelesni odgoj, tjelesnu aktivnost i sport mora imati odgovarajuće kvalifikacije, osposobljavanje i pristup kontinuiranom profesionalnom razvoju. Trenerima volonterima, dužnosnicima i pomoćnom osoblju trebalo bi ponuditi odgovarajuće osposobljavanje i superviziju. Trebale bi biti široko dostupne specifične mogućnosti za uključivo i prilagodljivo osposobljavanje na svim razinama sudjelovanja.

¹ SL C 189, 15.6.2017., str. 5.

² SL C 189, 4.6.2018., str. 1.

³ <https://unesdoc.unesco.org/ark:/48223/pf0000235409>.

8. Prema studiji iz 2016. o sportskim kvalifikacijama stečenima putem sportskih organizacija i obrazovnih ustanova⁴, Europska unija, države članice i sportske organizacije prepoznaju da u sportskom sektoru postoji potreba za povećanjem kvalitete i broja osoba s boljim kvalifikacijama. Ta je potreba povezana s povećanjem svijesti o ulozi sporta u društvu do kojeg je došlo u posljednje vrijeme.
9. U Zaključcima Vijeća o ulozi trenera u društvu⁵ ističe se da je rad trenera povezan s odgovornošću, vještinama i kompetencijama, a jedno od ondje navedenih pitanja odnosi se na širenje mogućnosti trenera za cjeloživotno učenje i obrazovanje. U tom su pogledu države članice pozvane da podupru razvoj sustava prethodnog učenja i cjeloživotnog učenja te da u okviru sportskog obrazovnog sustava promiču pristup zasnovan na ishodima učenja koji se temelji na ciljevima nacionalnih kvalifikacijskih okvira (NKO) i Europskog kvalifikacijskog okvira (EKO) te, kada je to primjereno, uključivanje trenerskih kvalifikacija u NKO-ove, uz upućivanje na EKO⁶.
10. U Zaključcima Vijeća o pristupu sportu za osobe s invaliditetom⁷ države članice pozivaju se da podupiru daljnje obrazovanje i osposobljavanje nastavnika tjelesnog odgoja, trenera, drugog sportskog osoblja i volontera općenito kako bi im se omogućilo da osobe s invaliditetom uključe u različite aktivnosti tjelesnog odgoja ili sportske aktivnosti.
11. U zaključcima Vijeća o zaštiti djece u sportu⁸ države članice pozivaju se, među ostalim, da razmotre uvođenje i jačanje mjera za početno i kontinuirano obrazovanje i osposobljavanje namijenjenih trenerima kako bi se spriječilo fizičko i emocionalno nasilje i zlostavljanje.

⁴ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/28026772-9ad0-11e6-868c-01aa75ed71a1>.

⁵ SL C 423, 9.12.2017., str. 6.

⁶ Preporuka Vijeća o od 22. svibnja 2017. o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje.

⁷ SL C 192, 7.6.2019., str. 18.

⁸ SL C 419, 12.12.2019., str. 1.

12. U Smjernicama o minimalnim zahtjevima u pogledu vještina i kompetencija trenera⁹, koje je pripremila Komisijina Stručna skupina za razvoj vještina i ljudskih resursa, navode se osnovne kompetencije koje bi trener trebao posjedovati.

UZIMAJUĆI U OBZIR SLJEDEĆE:

13. U državama članicama sustavi obrazovanja i osposobljavanja trenera odgovornost su različitih institucija ili organizacija i stoga se međusobno razlikuju. U tom se kontekstu mora poštovati uloga socijalnih partnera u svakoj državi članici, u skladu s nacionalnim praksama.
14. U državama članicama postoje različite vrste i razine angažmana trenera – od volontera do zaposlenih i samozaposlenih trenera, od onih koji se bave sportom na lokalnoj razini do onih koji rade u profesionalnom sportu.

⁹ U Zaključcima Vijeća o ulozi trenera u društvu (2017.) Europska komisija pozvana je da razmotri uključivanje izrade smjernica o osnovnim zahtjevima u pogledu vještina i kompetencija trenera u rad Komisijine Stručne skupine za razvoj vještina i ljudskih resursa.

15. Unatoč problemu neujednačene metodologije i izostanku sustavnog prikupljanja podataka o broju i vrstama trenera na razini EU-a, dostupne su određene brojke i procjene koje daju sliku stanja. Prema dostupnim podacima zaposlenost u sportu u EU-u između 2011. i 2018. porasla je¹⁰. Međutim, u podatke nisu uključeni treneri koji su angažirani kao volonteri. U isto vrijeme volontiranje postaje sve važnije, a treneri volonteri u EU-u brojni su i sveprisutni. Procjenjuje se da bi u cijeloj Europi moglo biti aktivno čak između 5 i 9 milijuna trenera, koji u svojem radu vjerojatno dopru do između 50 i 100 milijuna sudionika u sportu¹¹.
16. Promjene i izazovi u društvu i sportu, kao što su demografska pitanja, pandemije i druge zdravstvene krize, sjedilački način života, nove metode treniranja (uključujući inovacije i tehnološke promjene), kretanja povezana sa zaštitom integriteta sporta te uloga koju treneri imaju u obrazovanju i socijalnoj uključenosti naglašavaju potrebu za pružanjem odgovarajućeg obrazovanja i osposobljavanja kako bi se trenerima omogućilo da se uspješno nose s tim novim izazovima.
17. Poticanje posebnih skupina ljudi¹² na sudjelovanje u sportu zahtijeva određene specifične vještine i kompetencije, posebno u pogledu sigurnog okružja, fizičkog i mentalnog zdravlja te dobrobiti sportaša i sudionika u sportu.

¹⁰ Prema podacima Eurostata (*Employment in sport* – internetska stranica *Statistics Explained*, 2019.), zaposlenost u sportu porasla je za 3,2 % između 2013. i 2018. u smislu prosječne godišnje stope rasta. Projekt ESSA – SPORT iz 2019. pokazao je da je kumulativna stopa rasta između 2011. i 2018. bila 19,2 %, a stopa rasta za sportske trenere, instruktore i dužnosnike 85,2 %.

¹¹ Projekt CoachLearn, 2015.

¹² Vidjeti definiciju u Prilogu.

18. Razine sudjelovanja u sportu i tjelesnoj aktivnosti opadaju¹³. To može biti povezano i s različitim izazovima u vezi s urbanizacijom i nedostatkom zelenih urbanih područja, demografijom i načinom života. Cilj povećanja razine tjelesne aktivnosti u europskom društvu može značiti da će se sportski sektor, a s njime i treneri, naći pod pritiskom i pred zahtjevima. Stoga bi trebalo ojačati kapacitete trenera za motiviranje građana na bavljenje sportom i tjelesnim aktivnostima te za podupiranje zdravlja i dobrobiti građana i voditi računa o potrebi za razvojem novih programa za tjelesnu aktivnost i trenerskih praksi prilagođenih potrebama društva koje se mijenja i razdobljima zdravstvenih kriza, poput pandemije bolesti COVID-19.

PREPOZNAJUĆI DA:

19. Zahtjevi u pogledu osposobljavanja i kvalifikacija za trenere razlikuju se i među državama članicama i među različitim sportskim organizacijama, a pružatelji obrazovnih usluga nude različite obrazovne programe za trenere. Treneri vještine i kompetencije mogu steći formalnim obrazovanjem te neformalnim i informalnim učenjem. Situacija u vezi sa sustavima priznavanja i vrednovanja neformalnog i informalnog učenja također se razlikuje među državama članicama.
20. Na razini EU-a obrazovna dimenzija u sportu podupire se u okviru programa Erasmus+, pilot-projekata i pripremni djelovanja te drugih financijskih instrumenata. Projektima se pružaju mogućnosti za učenje, razmjene i mobilnost, kao i poboljšanje vještina i kompetencija trenera, posebno razmjenom i razvojem dobrih praksi.

¹³ Special Eurobarometer 472 Report: Sport and physical activity (Posebno izvješće Eurobarometra 472: Sport i tjelesna aktivnost), ožujak 2018.

***POZIVA DRŽAVE ČLANICE DA, UZIMAJUĆI PRITOM U OBZIR NAČELO
SUPSIDIJARNOSTI, NA ODGOVARAJUĆIM RAZINAMA:***

21. u suradnji sa sportskim pokretom podignu svijest o ulozi trenera u sportu i društvu te o važnosti vještina i kompetencija koje su neophodne za treniranje i koje mogu potaknuti uvažavanje i priznavanje vrijednog rada trenera;
22. u suradnji sa sportskim pokretom povećaju mogućnosti za obrazovanje i stjecanje vještina i kompetencija za trenere volontere te za zaposlene i samozaposlene trenere, vodeći pritom računa o rodnoj ravnopravnosti i raznolikosti pri treniranju, vrsti i razini angažmana, odgovornostima te stečenim kvalifikacijama, vještinama i kompetencijama, te da trenere motiviraju da iskoriste ponuđene mogućnosti;
23. potaknu suradnju između sportskog i obrazovnog sektora na razvoju obrazovnih programa i programa osposobljavanja za trenere, uzimajući u obzir, među ostalim, potrebe tržišta rada i mogućnosti koje nude tehnologija, digitalni alati i inovacije. Trebalo bi voditi računa o provedbi programâ u razdobljima zdravstvenih kriza, kao što je pandemija bolesti COVID-19;
24. prema potrebi, potaknu sportski sektor da osmisli tečajeve ili module za obrazovanje i osposobljavanje usmjerene na opće primjenjive trenerske vještine, kao što su upravljanje, pedagogija, integritet i sigurnost, i da te tečajeve organizira za trenere u svim vrstama i granama sporta kako bi se potaknula suradnja i učenje među različitim sportovima;

25. u suradnji sa sportskim pokretom promiču priznavanje i vrednovanje neformalnog i informalnog učenja u sportu;
26. razmjenjuju iskustva i podupru, kada je to primjereno, uključivanje trenerskih kvalifikacija u NKO-ove u okviru provedbe EKO-a, što može doprinijeti službenom priznavanju profesije trenera te mobilnosti osoba koje se obrazuju i radnika unutar EU-a;
27. promiču mogućnosti koje nude moderne tehnologije u sustavima obrazovanja i osposobljavanja, kao što je internetsko učenje, kao dopunu tradicionalnim metodama, kako bi se potrebne vještine i kompetencije pružile većem broju trenera, vodeći pritom računa o financijskom učinku koji upotreba modernih tehnologija može imati na trenere;
28. promiču vještine i kompetencije trenera kao sastavni dio pružanja sigurnih uvjeta treniranja svim sportašima i sudionicima u sportu, među ostalim i posebnim skupinama ljudi, prilagođenih njihovim različitim potrebama, sposobnostima i kapacitetima;
29. potaknu sportski pokret da trenerima omogući posjedovanje vještina i kompetencija koje su im potrebne za rad s posebnim skupinama ljudi, posebno u pogledu sigurnog okružja, doprinosa fizičkom i mentalnom zdravlju te dobrobiti sportaša i sudionika u sportu;
30. potaknu obrazovne mogućnosti za sve trenere, i to, kada je to primjereno, u okviru nacionalnih i/ili podnacionalnih strategija i mjera u području sporta i tjelesnih aktivnosti korisnih za zdravlje, uzimajući u obzir obrazovne potrebe trenera, zahtjeve profesionalnog sporta i sporta na lokalnoj razini, potrebe i sposobnosti sportaša i sudionika u sportu te rodnu perspektivu.

POZIVAJU DRŽAVE ČLANICE I KOMISIJU DA, U OKVIRIMA SVOJEG PODRUČJA NADLEŽNOSTI I UZ UVAŽAVANJE NAČELA SUPSIDIJARNOSTI:

31. nastave podupirati obrazovnu dimenziju sporta poboljšavanjem obrazovanja, programa osposobljavanja i mogućnosti za učenje za trenere, što uključuje rad s posebnim skupinama ljudi i rad u vremenima zdravstvenih kriza, kao što je kriza prouzročena bolešću COVID-19. U vezi s time trebalo bi uzeti u obzir i mogućnosti koje nude tehnologija, digitalni alati i inovacije;
32. promiču i podupiru, na nacionalnoj i europskoj razini, dostupnost diversificiranih načina učenja i obrazovanja u cijelom sportskom sektoru te promiču neformalno učenje na internetu i izvan njega kao mogućnost da treneri da steknu potrebno osposobljavanje;
33. putem relevantnih programa, fondova i instrumenata EU-a podupiru osposobljavanje, mobilnost u svrhu učenja i zapošljivost trenera te potiču suradnju sa svim dionicima na učinkovitoj upotrebi tih instrumenata kao priliku za poboljšanje obrazovanja i osposobljavanja trenera, olakšavanje razmjene najboljih praksi i za razmjenu informacija o postojećim projektima;
34. u suradnji sa sportskim pokretom promiču provedbu Smjernica o minimalnim zahtjevima u pogledu vještina i kompetencija trenera među svim relevantnim dionicima u sportskom sektoru;
35. u suradnji sa svim relevantnim dionicima razmotre podupiranje razvoja usporedivih sustavâ prikupljanja podataka s ciljem stjecanja uvida u ukupan broj osoba uključenih u provedbu treniranja i vrste i razine njihova angažmana, kao i kvalitativnih studija o njihovoj razini kvalifikacija, obrazovnim potrebama i drugim relevantnim pitanjima. U tom bi se smislu, kada su relevantni, mogli iskoristiti svi postojeći instrumenti, uključujući Europass;

36. podupiru, promiču i šire studije i publikacije o obrazovnim mogućnostima za trenere i sustavima obrazovanja trenera;
37. promiču relevantne aktivnosti, uključujući razmjenu informacija i iskustava među oblikovateljima politika i dionicima u sportu s ciljem promicanja minimalnih zahtjeva u pogledu vještina i kompetencija, priznavanja prethodnog učenja utemeljenog na ishodima učenja te razvoja sustava cjeloživotnog učenja za trenere, uključujući volontere.

POZIVAJU SPORTSKI POKRET DA:

38. pri izradi strateških dokumenata, izradi novih i ažuriranju postojećih programa obrazovanja i osposobljavanja trenera, uključujući trenere volontere te zaposlene i samozaposlene trenere, uzme u obzir smjernice o minimalnim zahtjevima u pogledu vještina i kompetencija trenera;
39. osmisli programe za stjecanje vještina i kompetencija potrebnih za rad s posebnim skupinama te osigura da treneri posjeduju odgovarajuće kvalifikacije u pogledu doprinosa sigurnom okružju, fizičkog i mentalnog zdravlja te dobrobiti sportaša i sudionika u sportu, među ostalim u vremenima zdravstvenih kriza, kao što je pandemija bolesti COVID-19;
40. u suradnji s odgovarajućim institucijama na razini EU-a te na nacionalnoj, regionalnoj i lokalnoj razini poboljša međusektorsku suradnju kako bi se u svakodnevnom radu primjenjivale nove spoznaje i metode te uključi sektor istraživanja i inovacija u razvoj programa obrazovanja i osposobljavanja trenera. S tim u vezi neka potiče suradnju između trenera i znanstvene zajednice radi promicanja prilagođenog prijenosa znanstvenih istraživanja u svakodnevni rad trenera;

41. promiče obrazovanje i osposobljavanje trenera te njihovo stjecanje potrebnih vještina i kompetencija kao prednosti za sportske organizacije. U tom pogledu neka potiče trenere na sudjelovanje u aktivnostima cjeloživotnog učenja, među ostalim u trenerskom osposobljavanju na terenu i mogućnostima koje nude moderne tehnologije kao dodana vrijednost u obrazovanju, kao i u procesu sportskog treninga;
42. iskoristi relevantne fondove i programe EU-a kako bi povećao mogućnosti i kvalitetu obrazovanja i osposobljavanja za trenere, uključujući volontere te zaposlene i samozaposlene trenere.

Definicije:

Za potrebe ovih zaključaka primjenjuju se sljedeće definicije:

„Treneri” su osobe koje planiraju i realiziraju sportske treninge uz primjenu vještina i znanja koji se na siguran način mogu prikazati u svrhu izvedbe, rekreacije i zdravlja.¹⁴

„Posebne skupine ljudi” mogu, među ostalim, uključivati djecu, mlade, starije građane, osobe s invaliditetom, osobe u nepovoljnom položaju i osobe sa zdravstvenim problemima, bez obzira na spol i etničko podrijetlo.

Referentni dokumenti:

Pri usvajanju ovih zaključaka Vijeće posebno podsjeća na sljedeće:

- *Special Eurobarometer on Volunteering and Intergenerational Solidarity* (Posebno izvješće Eurobarometra: Volontiranje i međugeneracijska solidarnost), listopad 2011.
- *Special Eurobarometer 472 Report: Sport and physical activity* (Posebno izvješće Eurobarometra 472: Sport i tjelesna aktivnost), ožujak 2018.

projekt CoachLearn, http://www.coachlearn.eu/assets/files/project_documents/coachlearn-project-summary-website-june-2015.pdf

- Zaključke Vijeća o ulozi trenera u društvu (SL 2017/C 423/04)
- Zaključke Vijeća o povećanju uloge sporta na lokalnoj razini u razvoju transverzalnih vještina, osobito među mladim ljudima (SL 2015/C 172/03)
- Zaključke Vijeća o zaštiti djece u sportu (SL 2019/C 419/01)

¹⁴ Definicija trenera kako je dogovorena u zaključcima Vijeća o ulozi trenera u društvu.

- *Mapping and analysis of education schemes for coaches from a gender perspective: a report to the European Commission* (Mapiranje i analiza obrazovnih programa za trenere iz rodne perspektive: izvješće Europskoj komisiji), ECORYS, 2017.
- *Mapping on access to sport for people with disabilities: a report to the European Commission* (Mapiranje pristupa sportu za osobe s invaliditetom), ECORYS, 2018.
- projekt ESSA-Sport, 2019. <https://www.essa-sport.eu/essa-sport-outcomes-are-now-available>
- Europsku komisiju, Glavnu upravu za zapošljavanje, socijalna pitanja i uključivanje, <https://ec.europa.eu/social/main.jsp?langId=en&catId=1062>
- Međunarodnu povelju o tjelesnom odgoju, tjelesnoj aktivnosti i sportu, UNESCO, SHS/2015/PI/H/14 REV
- Rezoluciju Vijeća o Novom programu vještina za uključivu i konkurentnu Europu (SL 2016/C 467/01)
- *Study on sport qualifications acquired through sport organisations and (sport) educational institutes* (Studija o sportskim kvalifikacijama stečenima putem sportskih organizacija i (sportskih) obrazovnih ustanova, Europska komisija, 2016.¹⁵
- Rezoluciju Vijeća i predstavnika vlada država članica, koji su se sastali unutar Vijeća, o planu rada Europske unije u području sporta (1. srpnja 2017. – 31. prosinca 2020.) (SL 2017/C 189/02)
- Direktivu 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija
- Direktivu 2013/55/EU o izmjeni Direktive 2005/36/EZ o priznavanju stručnih kvalifikacija i Uredbe (EU) br. 1024/2012 o administrativnoj suradnji putem Informacijskog sustava unutarnjeg tržišta

¹⁵ <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/28026772-9ad0-11e6-868c-01aa75ed71a1>.

- Preporuku Vijeća o Europskome kvalifikacijskom okviru za cjeloživotno učenje i o stavljanju izvan snage Preporuke Europskog parlamenta i Vijeća od 23. travnja 2008. o uspostavi Europskoga kvalifikacijskog okvira za cjeloživotno učenje (SL 2017/C 189/03)
 - Preporuku Vijeća o ključnim kompetencijama za cjeloživotno učenje (SL 2018/C 189/01)
 - Zaključke Vijeća i predstavnika vladâ država članica, koji su se sastali u okviru Vijeća, o sportu kao platformi za socijalnu uključenost putem volontiranja (SL 2017/C 189/09)
 - Zaključke Vijeća o pristupu sportu za osobe s invaliditetom (SL 2019/C 192/06).
-